

Č.

Příjmení a jméno:

Adresa školy:

Adresa bydliště:

E-mailová adresa žáka:

(Adresy vyplňte až po ukončení soutěžního kola, zejm. u prací postupujících do vyššího kola.)

Národní institut pro další vzdělávání

Senovážné nám. 25, 110 00 Praha 1

Dějepisná olympiáda

44. ročník – 2014/2015

Zadání úkolů krajského kola – test

Tematické zaměření ročníku: „**Pot, slzy a naděje aneb Život je boj**“

Důležité upozornění – u každé otázky je rámeček, který uvádí maximální počet bodů za otázku, do prázdného políčka se pak doplní získaný počet bodů. Celkem je možné získat **100 bodů**.

Úkol č. 1

Vyber a přepiš dvě ustálená spojení, která mají souvislost s událostmi kolem 1. světové války: dělat psí kusy; řídit jak černá ruka; nastal den „D“; na západní frontě klid

2 body

Úkol č. 2

Označ správné pořadí států bojujících v 1. světové válce podle data jejich vstupu do války:

1. Bulharsko – Rusko – Itálie – Velká Británie – USA – Srbsko – Rumunsko
2. Srbsko – Bulharsko – Velká Británie – Rusko – Itálie – USA – Rumunsko
3. Rusko – Srbsko – Itálie – Velká Británie – Rumunsko – Bulharsko – USA
4. Srbsko – Rusko – Velká Británie – Bulharsko – Itálie – Rumunsko – USA
5. Bulharsko – Rumunsko – Srbsko – Velká Británie – USA – Itálie – Rusko
6. Rumunsko – Srbsko – Rusko – Velká Británie – Bulharsko – USA – Itálie

1 bod

Úkol č. 3

Zakroužkuj dvě tvrzení, která jsou správná:

- a) Dobytím Bělehradu v prosinci 1915 skončily boje na balkánské frontě.
- b) Německá a rakousko-uherská vojska dosáhla v květnu 1915 významného vítězství nad Ruskem v oblasti Zhořelce (Gorlitz) – mluví se o tzv. gorlickém průlomů.
- c) První boje (léto 1914) na východní frontě skončily pro Trojspolek neúspěchem.
- d) Vstup Rumunska do války na straně Dohody skončil pro Rumunsko válečným úspěchem.
- e) Italská vojska se v letech 1915–1917 opakovaně snažila prorazit bojovou linii na řece Isonze (Soči).

2 body	
--------	--

Úkol č. 4

Napiš, o která důležitá města se bojovalo v bitvě:

- a) na Marně 1914 _____
- b) u Limanowe 1914 _____
- c) na Piavě _____

3 body	
--------	--

Úkol č. 5

Podtrhni pět z uvedených historických území, na nichž se vedly boje východní fronty 1. světové války:

Moskevská Rus; Bukovina; Velkopolsko; Sedmíhradsko; Halič; Uhry; Slezsko; Malopolsko

5 bodů	
--------	--

Úkol č. 6

Jak se označoval/označuje (přiřaď názvy z nabídky):

a) plán Německa na obsazení Francie obchvatem přes Belgii a Lucembursko

b) plán rakousko-uherské armády pro válku se Srbskem _____

c) úspěšné tažení Ruska v květnu 1915 _____

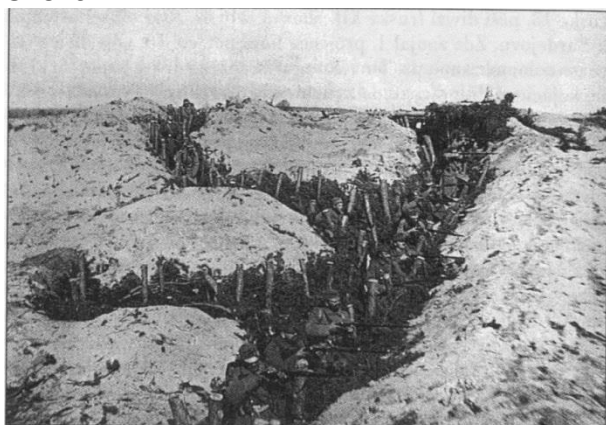
d) místo prvního využití tanku ve válce _____

e) rakousko-uherský generál Borojevič díky úspěchům na italské frontě

Nabídka: Somma; Brusilovova ofenziva; Lev od Isonza; Schlieffenův plán; Fall B

5 bodů	
--------	--

Úkol č. 7

1. světová válka velmi brzy nabrala charakter pozíční války. Na obrázku je obranná stavba, která je pro tento druh války typická. Napiš:

a) O kterou obrannou stavbu se jedná?

b) Kolik linií těchto obranných staveb bylo zpravidla na pozici vojska budováno?

c) Čím byly tyto stavby odděleny od nepřátelského území?

d) Jak se nazývaly umělé bunkry chránící vojáky před dělostřeleckou palbou?

4 body	
--------	--

Úkol č. 8

Jmenuj dva významné zbrojařské závody, které dodávaly zbraně vojskům Trojspolku:

1. (Š) _____

2. (K) _____

2 body	
--------	--

Úkol č. 9

Označ správnou odpověď křížkem:

a) Na frontách 1. světové války celkem padlo přibližně:

- 1 milion vojáků
- 5 milionů vojáků
- 10 milionů vojáků
- 50 milionů vojáků

b) Od počátku bojů na balkánské frontě pomáhalo Srbsku vojsko:

- rumunské
- bulharské
- řecké
- černoohorské

c) Která národnost **nebyla oficiálně** zastoupena v rakousko-uherské armádě:

- polská
- německá
- rumunská
- židovská

3 body	
--------	--

Úkol č. 10

Koncem války se začali čeští vojáci bouřit proti rakouskému velení. Napiš dvě místa, kde v roce 1918 došlo ke vzpourám českých oddílů:

(B) _____ (K) _____ ; (R) _____

2 body	
--------	--

Úkol č. 11

Doplň chybějící text:

Dlouhá válka měla neblahý dopad nejen na územích, na kterých se bojovalo, ale i „v zázemí“. Kvůli nedostatku pracovních sil v (z) _____ způsobeném odvodu branců zde došlo k omezení spotřeby potravin zavedením (p) _____ (l) _____. Reakcí na toto opatření byl vznik tzv. (č) _____ (t) _____ s potravinami.

3 body	
--------	--

Úkol č. 12

Doplň do textu chybějící údaje:

Dne ____ . června 1914 se podařilo sedmi Jihoslovanům provést úspěšný atentát na následníka rakousko-uherského trůnu _____

a jeho ženu _____. Spiklenci, většinou studenti ze skupiny _____, spolupracovali s tajnou srbskou organizací _____.

Atentátník (celé jméno) _____ pocházel ze (stát) _____.

Přesně za měsíc (celé datum) _____ vyhlásilo _____ válku

_____.

10 bodů	
---------	--

Úkol č. 13

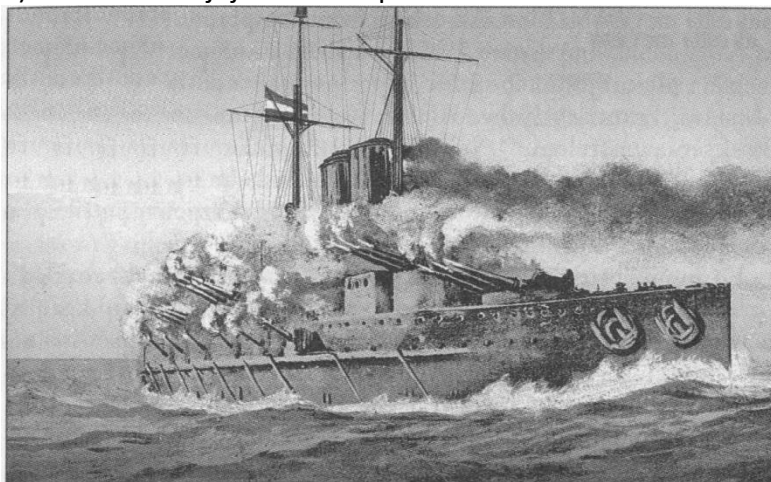
Napiš:

a) název pevnosti/města na obrázku:

odpověď: _____

b) kterému z bojujících států patřila loď na obrázku:

odpověď: _____

2 body	
--------	--

Úkol č. 14

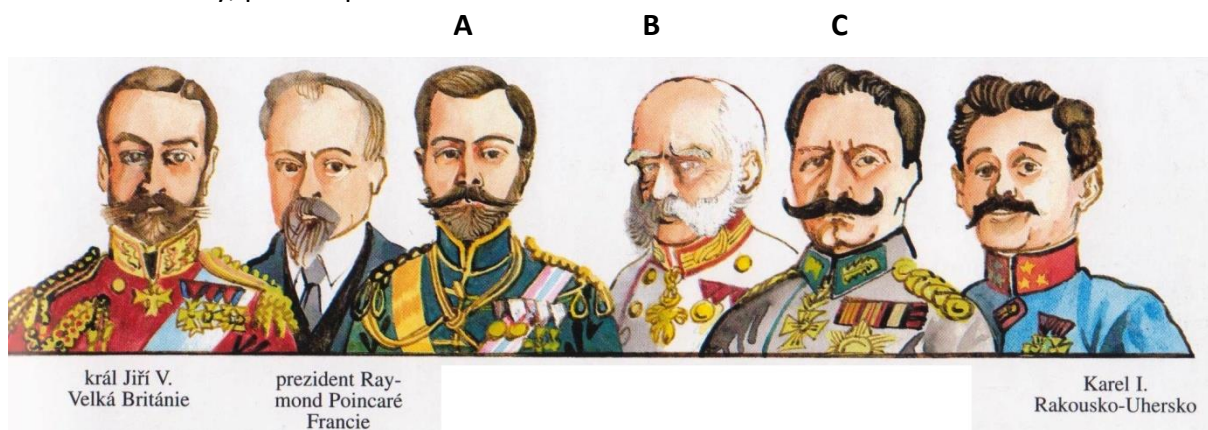
Vyber a označ 4 pojmy, které charakterizují do doby 1. světové války nepřípustné nebo neobvyklé metody a způsoby boje:

- A. neomezená ponorková válka
- B. bodákové útoky
- C. plynové útoky
- D. letecké bombardování měst
- E. bakteriologická válka
- F. masové začleňování cizích státních příslušníků do vlastní armády (legie)

4 body	
--------	--

Úkol č. 15

K portrétům osobností označeným písmeny A, B a C, které se významně účastnily událostí první světové války, přiřaď správné informace:

A: jméno: _____ stát: _____
B: jméno: _____ stát: _____
C: jméno: _____ stát: _____

Nabídka (ne všechna jména a ne všechny názvy států budou použity):

Vilém II., Viktor Emanuel II., Mikuláš II., Juan Carlos, František Josef I., Vilém II., Vilém I.
Itálie, Německo, Rakousko-Uhersko, Rusko, Belgie

6 bodů	
--------	--

Úkol č. 16

Jedna z kapitol v doporučené literatuře je nadepsána – S KRÁLÍČKEM NA RUSKÉHO MEDVĚDA.

Vysvětli označení KRÁLÍČEK:

Jedna z armád, které bojovaly v první světové válce, byla označována jako „parní válec“.
Uveď, které armádě se dostalo takového pojmenování:

2 body	
--------	--

Úkol č. 17

Zakroužkuj dvě tvrzení o československých legiích, která jsou pravdivá:

- A. Legie vznikaly ve Francii, Rusku a v Itálii.
- B. Legie bojovaly na straně Trojspolku.
- C. Nejdůležitější roli sehrály ve Francii.
- D. Proti francouzské armádě bojovaly u ruské vesnice Zborov.
- E. V Rusku podporovaly legie bělogvardějce.

2 body	
--------	--

Úkol č. 18

Armáda habsburské monarchie představovala seskupení dvanácti národností. Z přehledu se některé národnosti vytratily. Doplň je.

Národnost:

židovská

německá

(i) _____

rumunská

srbská

slovenská

(s) _____

česká

maďarská

polská

(u) _____

(ch) _____

4 body	
--------	--

Úkol č. 19

Podle úryvku urči, na které frontě, v které oblasti a kterých horách k uvedeným událostem docházelo:

Boj v těžko průchodném terénu, ve vápencových masivech rozpálených sluncem či na ledovcových svazích bičovaných vánicemi, kladl mimořádné nároky na fyzickou i psychickou odolnost vojáků, kteří se oproti jiným frontám museli vyrovnat s nejednou zvláštností... Střepiny z roztržštěného vápence létaly vzduchem a neustále hrozily zraněním... V horských masivech byly budovány úkryty ve skále, zvané kaverny...

fronta

jižní – východní – západní

oblast

Somma – Tyrolsko – Halič

hory

Ardény – Alpy – Karpaty

3 body	
--------	--

Úkol č. 20

„Bylo mým nejnroučnějším přáním, abych léta, která z Boží milosti jsou Mi ještě dopřána, mohl zasvětit dílům míru a uchránil Svoje národy před těžkými oběťmi a břemeny války...”

Jak se nazývá text, z něhož je tento citát? _____

Kdo ho vyhlásil? _____

Kdy? (přesné datum) _____

Kde? (místo) _____

4 body	
--------	--

Úkol č. 21

Listopadová revoluce 1917 v Rusku vyřadila tento stát z dalších bojů. Kde sovětské Rusko podepsalo mírovou smlouvu? _____

Kde se konala mírová konference po skončení první světové války?

2 body	
--------	--

Úkol č. 22

Už v roce 1914 byl tento muž jmenován nejvyšším velitelem spojených německých sil na východě. Pomůckou ti může být, že se později stal jedním z meziválečných prezidentů. Jmenoval se Paul von _____.

1 bod	
-------	--

Úkol č. 23

Jak se nazýval elitní sbor rakousko-uherské armády? Nesl název jedné květiny, kterou měl také ve znaku, a tento název napovídal, že jeho jádro tvoří nejlepší alpské pluky.

Jak zní německý název? _____

Jak zní český název? _____

2 body	
--------	--

Úkol č. 24

Zákopové boje měly být rozhodnuty za pomoci moderní techniky. Z přesmyček vytvoř pojmy a zařaď je do tabulky: ANKTY; LNYP; PÉYRS; ORYPNOK; PELZEPIYN; MSMOA

Národnost	Zbraně a místa
Britové	
Němci	

6 bodů	
--------	--

Úkol č. 25

Následující pojmy přiřaď k jednotlivým frontám 1. světové války a zapiš je do tabulky:
Marna; Bug; Drina; Sáva; Somma; San; Piava

Východní fronta	
Jižní fronta	
Západní fronta	

7 bodů	
--------	--

Úkol č. 26

V noci z 21. na 22. června 1917 obsadili čsl. legionáři šest a půl km dlouhé postavení mezi Pohřebcemi a Jozefówkou. Součástí postavení byly i dva předsunuté opěrné body.

a) Jak se tato dvě místa nazývala? (M) _____;

(K) _____

b) Která významná bitva se zde odehrála?

3 body	
--------	--

Úkol č. 27

Kde se odehrála na italské frontě druhá největší a nejúspěšnější operace Velké války z pohledu Ústředních mocností? _____

1 bod	
-------	--

Úkol č. 28

Jak se nazývala vůdčí skupina českého domácího odboje?

Kdo stál v jejím čele? _____

Dalším významným členem byl pozdější předseda první československé vlády

_____.

3 body	
--------	--

Úkol č. 29

Doplň text:

Ukončení první světové války si připomínáme _____ (den) _____ (měsíc) jako Den (v) _____. Jako vzpomínka na padlé vojáky si lidé dávají do klopky květy _____ (název květiny).

3 body	
--------	--

Úkol č. 30

Napiš název britského parníku, který 7. 5. 1915 na cestě z New Yorku do Británie potopila německá ponorka: _____

Tato skutečnost přispěla ke vstupu _____ (název státu) do války na straně _____ mocností.

3 body	
--------	--

Celkem	
---------------	--

Rozřazovací otázka

Popiš aktivity TGM za Velké války:

Národní institut pro další vzdělávání

Dějepisná olympiáda - 44. ročník – 2014/2015

Řešení úkolů krajského kola

Úkol č. 1 řádit jak černá ruka; na západní frontě klid	2 body
Úkol č. 2 pořadí číslo 4	1 bod
Úkol č. 3 c); e)	2 body
Úkol č. 4 a) Paříž; b) Krakov; c) Benátky	3 body
Úkol č. 5 Bukovina; Sedmihradsko; Halič; Uhry; Malopolsko	5 bodů
Úkol č. 6 a) Schlieffenův plán; b) Fall B; c) Brusilovova ofenziva; d) Somma; e) Lev od Isonza	5 bodů
Úkol č. 7 a) zákop/zákopy; b) 3; c) zátaras z ostnatého drátu/drátěný zátaras; d) liščí nory	4 body
Úkol č. 8 Škodovy závody/Škoda; Krupp	2 body
Úkol č. 9 a) 10 milionů vojáků; b) černoohorské; c) židovská	3 body
Úkol č. 10 Boka Kotorská; Rumburk	2 body
Úkol č. 11 zemědělství; přidělových lístků (lze akceptovat i potravinových); černého trhu	3 body
Úkol č. 12 28.; Františka Ferdinanda (d'Este); Žofii; Mladá Bosna; Černá ruka; Gavrilo Princip; Srbska; 28. 7. 1914; Rakousko – Uhersko; Srbsku.	10 bodů
Úkol č. 13 Bělehrad; Rakousku(-Uhersku)	2 body
Úkol č. 14 A; C; D; F	4 body
Úkol č. 15 A. Mikuláš II.; Rusko; B. František Josef I.; Rakousko-Uhersko; C. Vilém II.; Německo	6 bodů

Úkol č. 16 velitel (sboru); Rusko/ruská armáda	2 body						
Úkol č. 17 A; E	2 body						
Úkol č. 18 italská; slovinská; ukrajinská; chorvatská	4 body						
Úkol č. 19 jižní fronta; Tyrolsko; Alpy	3 body						
Úkol č. 20 (manifest) Mým národům; František Josef I.; 28. 7. 1914; v Lázních Ischlu/v Bad Ischlu	4 body						
Úkol č. 21 v Brestu Litevském; Versailles	2 body						
Úkol č. 22 (Paul von) Hindenburg	1 bod						
Úkol č. 23 Edelweiss; alpská protěž/plesnivec alpský	2 body						
Úkol č. 24							
<table border="1"> <tr> <td>Národnost</td> <td>Zbraně a místa</td> </tr> <tr> <td>Britové</td> <td>tanky, Somma,</td> </tr> <tr> <td>Němci</td> <td>plyn, ponorky, Zeppelin, Yprés</td> </tr> </table>	Národnost	Zbraně a místa	Britové	tanky, Somma,	Němci	plyn, ponorky, Zeppelin, Yprés	6 bodů
Národnost	Zbraně a místa						
Britové	tanky, Somma,						
Němci	plyn, ponorky, Zeppelin, Yprés						
Úkol č. 25							
<table border="1"> <tr> <td>Východní fronta</td> <td>San; Bug</td> </tr> <tr> <td>Jižní fronta</td> <td>Piava; Drina; Sáva</td> </tr> <tr> <td>Západní fronta</td> <td>Marna; Somma</td> </tr> </table>	Východní fronta	San; Bug	Jižní fronta	Piava; Drina; Sáva	Západní fronta	Marna; Somma	7 bodů
Východní fronta	San; Bug						
Jižní fronta	Piava; Drina; Sáva						
Západní fronta	Marna; Somma						
Úkol č. 26 Marusja; Káťa; u Zborova	3 body						
Úkol č. 27 na Piavě	1 bod						
Úkol č. 28 Maffie; Edvard Beneš; Karel Kramář	3 body						
Úkol č. 29 11. listopadu; veteránů; vlčího máku	3 body						
Úkol č. 30 Lusitania; USA; dohodových	3 body						

Celkem: 100 bodů

Rozřazovací otázka – hodnocení

Rozřazovací otázka byla zařazena na základě požadavku MŠMT na jedinečné umístění jednotlivých soutěžících. Dojde-li k situaci, že budou mít soutěžící stejný počet bodů, žádáme krajskou komisi, aby přihlédla k rozřazovací otázce a podle toho, jak je zodpovězena, přidala soutěžícímu, který odpověděl lépe, 0,5 bodu. Způsob hodnocení rozřazovací otázky necháváme na komisi, která můžete použít např. pomocnou škálu 1–10 bodů.

Rozřazovací otázku budou psát všichni soutěžící, ale hodnotit se bude jen v případě shodného počtu bodů.